

Anti-pestprotocol

Protocol vastgesteld 28 september 2017

Herzien en vastgesteld met het team op 14 november 2024, de medezeggenschapsraad heeft ingestemd op 6 februari 2025

Inleiding:

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aanpakken.

Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

- Iedereen dient ervan doordrongen te zijn, dat pestproblemen een negatieve invloed hebben op de intellectuele en emotionele ontwikkeling van de leerling.
- Het pestgedrag binnen een groep heeft zowel een negatieve invloed op het welbevinden van de individuele leerling als op het pedagogisch klimaat binnen de groep.
- Pesten moet als probleem worden gezien door alle betrokken partijen; leerlingen [gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep], leerkrachten en de ouders/verzorgers.
- Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna de regels worden vastgesteld.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten [in samenwerking met de ouders/verzorgers] dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van de directie, KC-er of SMW nodig.
- Er is een vertrouwenspersoon aangesteld.
- De inbreng van de ouders blijft beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school. Het is dus niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen. Bij pestgedrag zullen in eerste instantie de leerkrachten hun verantwoordelijkheid nemen en indien nodig overleg voeren met de betrokken ouders.

Definitie:

Pesten is het herhaaldelijk/langdurig uitoefenen van geestelijk, verbaal en/of lichamelijk geweld door een persoon/groep tegen één of meer medeleerlingen, die niet [meer] in staat is/zijn zichzelf te verdedigen.

Vormen van pesten:

Dit zijn voorbeelden van pesten. Er zijn natuurlijk ook nog andere voorbeelden te noemen.

- stukmaken, afpakken en /of verstoppert van eigendommen.
- naroeppen, uitlachen en/of belachelijk maken.
- schelden of scheldnamen geven, dreigen
- nadoen, imiteren, bij voorkeur sterk overdreven
- uitsluiten van groepsspel of sportactiviteit, doodzwijgen.
- fysiek geweld
- afpersing: dwingen om geld of spullen af te geven of iets voor de pester te doen.
- digitaal pesten, via e-mail, chats, sms, telefoontjes.

Verschil tussen pesten en plagen:

Bij plagen is er sprake van incidenten en van een gelijke machtsverhouding. Er is geen winnaar of verliezer en het slachtoffer is in staat zichzelf te verdedigen. Beiden lopen geen [blijvende] psychische en/of fysieke schade op.

Aanpak van pesten:

Preventief:

- Schoolcultuur/ groepsklimaat.

Hieronder vallen alle maatregelen die door directie en leerkrachten genomen worden, waardoor de sfeer op school en het pedagogisch klimaat in de groep verbeteren. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Als school willen wij uitdragen en voorleven dat wij veel waarde hechten aan de kracht van woorden.

- Stimuleren van voorbeeldgedrag leerkrachten.

Het voorbeeld van de leerkrachten [en thuis de ouders] is van groot belang. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen. Leerkrachten en ouders moeten alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen de norm overschrijden.

- Een goed leerlingvolgsysteem en leerlingbegeleiding.

Op jaarbasis worden alle kinderen met de kwaliteitscoördinator (KC -er) besproken. De ouders van de leerlingen die herhaaldelijk betrokken zijn bij pesterijen (slachtoffers en ook pesters) kunnen wij adviseren om hun kind een SOVA training te laten volgen.

Preventief bieden we op De Parel elk schooljaar de training 'Voel je sterk' aan in groep 3 t/m 7. In

groep 8 wordt de LEV-training elk schooljaar aangeboden.

- Het hanteren van duidelijke gedragsregels.

Een effectieve methode om pesten binnen de perken te houden of te stoppen, is het afspreken van regels voor en met de leerlingen.

- Het signaleren van pestgedrag.

Het signaleren van pestgedrag is niet altijd even gemakkelijk. Het gebeurt vaak achter de rug van de leerkracht om en soms onderhuids.

- Verantwoordelijkheid.

In dit opzicht is het belangrijk dat de kinderen weten dat zij ook een verantwoordelijkheid hebben om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. De regel van “klikken” is hier niet van toepassing. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

- Sociogram

Om meer inzicht te krijgen op de verhoudingen tussen de leerlingen onderling in de groep kan een sociogram worden afgenomen.

Onze directe aanpak bij pestgedrag en ruzie:

Stap 1:

Er eerst zelf [samen] uit komen

Stap 2:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en [nieuwe] afspraken te maken.

Stap 3:

Bij herhaaldelijk ruzie/pestgedrag benoemt de leerkracht duidelijk het gewenste gedrag en houdt een gesprek met de leerling die pest/ruzie maakt. Er wordt ook met de leerlingen in de klas gesproken, zodat ook de rol van de zwijgende groep duidelijk wordt voor de kinderen. Bij ernstige overtredingen wordt er een notitie gemaakt in ParnasSys, met als kop zorglogboek of incidentenregistratie. De ouders worden hiervan op de hoogte gebracht.

Stap 4:

Afhankelijk van hoelang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn/haar gedrag worden de ouders geïnformeerd en kan hem/haar sancties worden opgelegd.

Stap 5:

Bij verdere herhaling voert de leerkracht een gesprek met de directie en/of KC-er over passende maatregelen. De leerkracht en/of directie/KC-er voeren deze maatregelen uit en de naleving wordt regelmatig geëvalueerd.

Stap 6:

Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem. We kunnen aan de ouders van de pester of het slachtoffer het advies geven om het kind een SOVA training te laten volgen.

Stap 7:

Indien het pestgedrag hierna nog blijft plaatsvinden vindt altijd een gesprek met de directie plaats en kan deskundige hulp worden ingeschakeld bij externe instanties zoals: de schoolarts van de GGD of het Schoolmaatschappelijk Werk.

Kinderen en hun sociale talenten:

Op onze school gebruiken we de methode “Kwink” om de sociale vaardigheden te ontwikkelen. Daarnaast kunnen we ook passende projecten inzetten voor specifieke gevallen.

Gedragsregels:

Op onze school hanteren we een aantal gedragsregels. Veel pesterijen komen voort uit het niet nakomen van deze regels. Om ervoor te zorgen dat alle kinderen op de hoogte zijn van de regels, hangen deze regels zichtbaar in iedere groep. Elke maand wordt er een schoolregel van de maand vastgesteld. Deze regel krijgt in de betreffende maand extra aandacht. In de groep kunnen onderstaande regels aangevuld worden met voorbeelden over het toepassen van de regels. Daarnaast zijn er in groep ook regels die in samenspraak met de kinderen in de groep worden samengesteld.

Regels voor de groepen 1 /2 :

In groep 1/2 gelden de regels van “Beertje Anders”.

- Samen spelen, samen delen.
- Wees vriendelijk voor elkaar.
- Goede woorden zeggen.
- Elkaar helpen, vraag hulp.
- Zeggen wat je wel en niet wilt.
- Er is er maar 1 praat

Regels voor de groepen 3 t/m 8 :

- Als we met iemand spelen , maken we goede afspraken.

- Wij zorgen ervoor dat anderen ongestoord kunnen spelen.
- Wij kunnen tegen ons verlies en zijn sportief.
- Wij accepteren de ander.
- We zijn beleefd tegen elkaar.
- Als iemand mij plaagt vraag ik hem/ haar daarmee te stoppen.
- Als het niet helpt vraag ik de juf of meester om hulp.
- Als we ruzie hebben, dan wordt dit uitgepraat.
- Als iemand voor de klas tegen ons praat, dan zijn wij stil.
- We zorgen ervoor dat de meesters en juffen goed les kunnen geven.
- We praten zo dat we daar niemand mee storen.
- We gaan zorgvuldig om met het materiaal van school ,thuis en van de ander.
- Als we rommel maken, ruimen we dat op.

Adviezen aan de ouders van onze school:

Ouders van gepeste kinderen:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Houdt de communicatie met uw kind open, blijf dus in gesprek met uw kind.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en “schouderklopjes” kan zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport of bij een club.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar bijvoorbeeld op straat, probeer dan contact op te nemen met de ouders van de pester[s] om het probleem bespreekbaar te maken.
- Probeer ook door te vragen wat er is gebeurd en welke rol het kind speelt.

Ouders van de pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Weet dat elk kind de kans loopt een pester te worden.
- Maak uw kind bewust voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot meedoen aan sociale activiteiten, zoals een sport of club.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter beslissingen van de school staat.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Probeer ook door te vragen wat er is gebeurd en welke rol het kind speelt.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie.
- Voortdurend gevoel van anonimiteit [buitengesloten voelen].
- Voortdurend in een niet passende rol worden gedrukt.
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan.

- Een voortdurende strijd om de macht in de klas of in de buurt.

Aan alle ouders:

- Neem zowel de ouders van het gepeste kind serieus als de ouders van de pester serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.